

ХЪРБЪРТ УЕЛС

ОТКРАДНАТО ТЯЛО

Превод от английски: Борис Миндов, 1986

chitanka.info

Воден от своето желание да проникне в дълбините на човешкото съзнание, господин Бесъл навлиза неочаквано в един неподозирано и плашещо различен свят на безплътни блуждаещи сенки. Ще успее ли господин Бесъл да се измъкне от зловещите кръвожадни духове, обитаващи това безмълвно пространство и да спаси обладаното си от зъл демон тяло?

Господин Бесъл беше най-възрастният сътрудник във фирмата «Бесъл, Харт и Браун» в Сейнт Полс Чърчърд, от много години известен като свободомислещ и добросъвестен изследовател сред ония, които се интересуваха от физични проучвания. Той беше ерген и вместо да живее в преградията, като себеподобните си бе наел квартира в дома Олбъни, близо до Пикадили. Интересуваше се особено от въпросите за пренасяне на мисли и образи на живи хора и през ноември 1896 година започна редица опити заедно с господин Винси от Стейпъл Ин, с цел да изпробват предполагаемата възможност на човека да пренася образа си през пространството чрез силата на волята.

Опитите им протичаха по следния начин: в предварително уговорен час господин Бесъл се затваряше в една от стаите си в Олбъни, а господин Винси — в своята всекидневна в Стейпъл Ин, след което всеки от тях насочваше мисълта си колкото може по-силно към другия. Господин Бесъл бе усвоил изкуството на самохипноза и доколкото е възможно, се мъчеше първо да се самохипнотизира, а после да се пренесе като «призрак на живия Бесъл» през разделящото ги около две мили пространство в апартамента на господин Винси. Няколко вечери този опит премина без задоволителен резултат, ала на петия или шестия път господин Винси действително видя или му се стори, че вижда господин Бесъл, появил се в неговата стая. Той заяви, че видението, макар и кратко, било много живо и реално. Забелязал, че лицето на господин Бесъл е бледо, а изражението му — загрижено, и освен това косата му била разчорлена. За момент господин Винси, макар и очаквал това, толкова се смаял, че не можел да говори, нито да се движи, и в този момент му се сторило като че видението погледнало през рамо и мигновено изчезнало.

Те се бяха уговорили да се опитат да фотографират всяко привидение, което забележат, но господин Винси не съобрази веднага да щракне с фотоапарата, приготвен на масата до него, а когато направи това, беше вече късно. Много въодушевен обаче дори от този частичен успех, той си отбеляза точното време и веднага хвана файтон за Олбъни, за да осведоми господин Бесъл за този резултат.

Какво бе учудването му, когато намери външната врата на господин Бесъл отворена посред нощ, а вътрешните помещения осветени и в необикновено безредие. На пода се търкаляше строшена

празна бутилка от шампанско: гърлото ѝ се бе счупило о мастилницата на бюрото и лежеше до нея. Една осмоъгълна лека масичка, на която обикновено имаше бронзова статуетка и няколко отбрани книги, бе грубо преобърната, а по светложълтите тапети на стената личаха отпечатъци от намастиленни пръсти, сякаш направени заради самото удоволствие да се цапа. Едно от тънките басмени пердета беше изтръгнато жестоко от халките си и захвърлено в огнището, тъй че сега миризмата от тлеенето му изпълваше стаята. Наистина цялото място беше разхвърляно по най-странен начин. Няколко минути господин Винси, който бе влязъл уверен, че ще завари господин Бесъл да го чака в своето кресло, просто не можеше да повярва на очите си и стоеше вторачен безпомощно в тия непредвидени неща.

После, изпълнен със смътно предчувствие, че се е случило нещо лошо, потърси портiera в стаичката при входа.

— Къде е господин Бесъл? — попита той. — Знаете ли, че всички мебели в стаята на господин Бесъл са изпочупени?

Портиерът не отвърна нищо, но се подчини на ръкомаханията му и влезе веднага в апартамента на господин Бесъл, за да види какво е положението.

— Всичко е ясно — каза той, оглеждайки адската бъркотия. — Представа нямах за това. Господин Бесъл излезе. Той е луд!

И се залови да разправя на господин Винси, че преди около половин час, сиреч приблизително по времето, когато господин Бесъл се бе появил в квартирата на господин Винси, отсъстващият джентълмен изхвъркнал от вратите на Олбъни на улицата по посока на улица Бонд.

— А когато минаваше край мен — добави портиерът, — се смееше... смееше се някак задъхано, с отворена уста и облещени очи — право да ви кажа сър, просто ме уплаши! Ей така!

От имитирането му личеше, че смехът не е бил никак приятен.

— Размахваше ръка със закривени пръсти, сякаш ще драще с нокти, ей така! И каза с някак свиреп шепот: «Живот!». Само тази една — единствена думица: «Живот!».

«О, боже» — изохка господин Винси. «Тц, тц» и «О, боже мой!» Нищо друго не му идваше на ум да изрече. Естествено той беше много учуден. Сновеше от стаята към портиера и от портиера към стаята в най-дълбоко недоумение. Подхвърли само, че вероятно господин Бесъл

ще се върне скоро и ще обясни какво се е случило, и разговорът им не можа да продължи по-нататък.

— Възможно е изведнъж да го е заболял зъб — каза портиерът, — много внезапен и силен зъбобол, който го е изненадал и го е накарал да обезумее. Аз самият при един такъв случай чупих разни неща... — Той се замисли. — Но защо тогава ще ми вика «живот», когато минаваше?

Господин Винси не знаеше. Господин Бесъл не се връщаше и най-после господин Винси, след като още известно време погледа безпомощно и надраска бележчица, с която молеше за обяснение, и я остави на видно място върху бюрото, се прибра в много объркано душевно състояние в своята квартира в Стейпъл Ин. Тази работа го бе уплашила. Той не бе в състояние да си обясни поведението на господин Бесъл с никаква разумна хипотеза. Опита се да чете, но не можа; излезе да се поразходи, но беше толкова разсеян, че в горния край на Чансъри Лейн едва не го прегازی един файтон; накрая — цял час преди обичайното време — си легна. Дълго не можа да заспи, като си спомняше безмълвната бъркотия в апартамента на господин Бесъл, а когато най-после успя да се унесе в неспокойна дрямка, тя веднага бе смутена от много живо и тягосно съновидение — сънува господин Бесъл.

Виждаше как господин Бесъл ръкомаха неистово с преbledняло и изкривено лице. И появяването му беше кой знае защо примесено със силен страх, с настойчив зов към действие — може би такова впечатление оставаха ръкомаханията му. Струваше му се дори че чува гласа на своя другар в експеримента, който му викаше печално, макар че после бе сметнал това за халюцинации. Живото впечатление остана дори след като господин Винси се събуди. Известно време той стоя буден и разтреперан в мрака, обзет от оня смътен, необясним страх от незнайни явления, който се поражда от сънищата и връхлита дори и най-смелите хора. Накрая се оправи, но когато се обърна на другата страна и заспа отново, сънят се яви пак, още по-ярък от преди.

Събуди се с такова силно убеждение, че господин Бесъл е в огромна беда и се нуждае от помощ, че му беше невъзможно да спи повече. Беше уверен, че приятелят му е сполетян от някакво ужасно нещастие. Известно време лежа и напразно привеждаше разни доводи против това убеждение, но накрая му се поддаде. Стана, без да се

вслушва в гласа на разума, запали газената лампа и като се облече, тръгна по пустите улици — пусти с изключение на някой и друг тихо крачещ полицай и подранилите колички, разнасящи вестници, — тръгна към улица Виго, за да провери дали господин Бесъл се е прибрал.

Но не успя да стигне до там. Когато вършеве по Лонг Ейкър, някакъв необясним подтик го отклони от тази улица и го насочи към Ковънт Гардън, по която току-що започваше нощното оживление. Видя пазара пред себе си — странна картина от ярки жълти светлини и забързани силуети. Счуха му се викове и забеляза някаква фигура, която завиваше край хотела, тичайки бързо към него. Веднага позна господин Бесъл. Но един преобразен господин Бесъл. Гологлав и разчорлен, с разкопчана яка, стиснал близо до шипа бастун с кокалена дръжка и с изкривена уста. И тичаше много бързо, с широки пъргави крачки. Срещата им трая само миг. «Бесъл!» — извика Винси.

По нищо не си пролича, че тичащият е познал господин Винси или името си. Вместо това той замахна яростно с бастуна сруцу своя приятел, като го урари в лицето само на два пръста от окото. Господин Винси, зашеметен и смаян, политна назад, загуби равновесие и се строполи тежко на паважа. Стори му се, че когато падна, господин Бесъл скочи върху него. Щом погледна отново, господин Бесъл беше изчезнал, а един полицай и няколко градински пазачи и продавачи профучаха край него по посока на Лонг Ейкър в ожесточена гонитба.

С помоща на неколцина минавачи — защото цялата улица се изпълни бързо с тичащи хора — господин Винси успя да се изправи на крака. Той веднага се озова сред тълпа, любопитна да види къде е ранен. Цяло гъмжило от гласове се надпреварваше да го успокоява, че е в безопасност, а после да му разправя как се държал лудият, за какврто смятаха господин Бесъл. Той се появил внезапно на сред пазара, като крещял: «Живот!», удрял наляво и надясно с окървавен бастун и след всеки успешен удар подскачал и се смее грьмогласно. Пукнал главите на едно момче и на две жени и счупил китката на един мъж; повалил едно малко дете така, че то паднало в несвяст, и известно време гонил всички пред себе си, толкова бил освирепял. После нападнал едно малко кафене, взел оттам лампа и я запокитил в прозореца на пощата, след което побягнал, смеейки се, а после

зашеметил първия от двамата полицаи, които имали смелостта да се хвърлят върху него.

Първият подтик на господин Винси беше, естествено, да се присъедини към преследвачите на своя приятел, с цел, ако е възможно, да го спаси от яростта на възмутените хора. Но той действуваше бавно, зашеметен от удара, и докато това беше все още само решение, дойде вестта, разнесена с викове сред тълпата, че господин Бесъл се е изплъзнал от преследвачите си. Отачало господин Винси не можеше да повярва, но тъй като всички говореха за това, а и скоро двамата важни полицаи безуспешно се завърнаха, накрая се убеди, че съобщението е вярно. След като известно време безмислено разпитва, той тръгна обратно към Стейпъл Ин, притиснал къричка към носа си, който сега го болеше много.

Господин Винси беше ядосан, озадачен и объркан. Струваше му се неоспоримо, че господин Бесъл е полудял и започнал да буйства посред опита си за пренасяне посредством мисли, но не можеше да проумее защо другият се яви с бледо лице в сънищата му. Напразно си блъскаше главата да обясни това. Накрая заключи, че не само господин Бесъл, но и редът на нещата трябва да не е бил нормален. Ала не можеше да измисли какво да прави. Затвори се предпазливо в стаята си, запали камината — тя беше газова камина с азбестови тухли — и тъй както се боеше, че ако си легне, отново ще сънува, остана буден, като промиваше нараненото си лице или държеше пред очите си книги и напразно правеше усилия да чете до зори. През цялото време на това будуване имаше странното впечатление, че господин Бесъл се опитва да му говори, но не искаше да се поддава на подобно чувство.

Призори физическата умора надделя, той си легна и най-после заспа напук на сънищата. Стана късно, без да е отпочинал, неспокоен, а лицето силно го болеше. Утринните вестници не съобщаваха нищо за умопомрачението на господин Бесъл — тази новина бе дошла много късно, за да я отпечатат. Душевният смут на господин Винси, изострян още повече от парещата рана, стана най-сетне нетърпим и след безплодно посещение в Олбъни той се отби в Сейнт Полс Чърч при господин Харт, сътрудник на господин Бесъл и доколкото беше известно на господин Винси, негов най-близък приятел.

Тук за свое учудване научи, че господин Харт, макар и да не знае нищо за пристъпа, също бил обеспокоен от видение, същото видение,

което се бе явило на господин Винси: господин Бесъл, блед и разчорлен, ръкомахал и го молел за помощ. Такъв му се сторил смисълът на неговите жестове.

— Тъкмо се канех да отида да го потърся в Олбъни, и вие дойдохте — каза господин Харт. — Бях толкова уверен, че му се е случило нещо лошо!

В резултат от съвещанието си двамата джентълмени решиха да запитат в Скотланд ярд има ли вести от техния изчезнал приятел. «Той положително ще бъде задържан — рече господин Харт. — Не може да продължава дълго с такава скорост.» Но полицейските власти не бяха задържали господин Бесъл. Те потвърдиха снощните преживелици на господин Винси и добавиха нови факти, някои от които се оказаха дори по-сериозни от известните му вече — списък на счупени стъкла на прозорци в горната половина на Тотнъм Корт Роуд, нападение на полицай на Хампстед Роуд и брутално посегателство срещу жена. Всички тези безчинства бяха извършени между дванадесет и половина и два без четвърт сутринта и именно между тия часове — всъщност от момента, когато господин Бесъл бе изхвъркнал от квартирата си в девет и половина вечерта — можеше да се проследи все по засилващото се буйство на фанатичният му бяг. През последния час, тоест най-малко от преди един до два без четвърт, той бе видян из Лондон, изплъзвайки се изумително ловко от всички усилия да бъде спрял или уловен.

Но след два без четвърт бе изчезнал. До този час имаше много свидетели. Десетки хора го бяха видели, бягали от него или го гонили, но после изведнъж всичко свършваше. В два без четвърт го забелязали да тича по Юстън Роуд към улица Бейкър, да размахва кутия с горящо рапично масло и да плиска от него пламтящи струи по прозорците на къщите, край които минавал. Но никой от полицаите по Юстън Роуд, оттатък Музея на восъчните фигури, нито в страничните улици, през които трябва да е минал, ако се е отклонил от Юстън Роуд, не го бе виждал. Той бе изчезнал внезапно. Въпреки най-грижливото разследване не можа да се изясни какво е правил по-нататък.

Това накара господин Винси отново да изпадне в недоумение. Той бе намерил голямо утешение в убеждението на господин Харт, че Бесъл «положително ще бъде задържан скоро», и с тази увереност бе успял да подтисне душевния си смут. Но всеки нов факт сякаш се

стремеше да добавя нови невероятности към купчината, която вече бе станала толкова голяма, та умът му не можеше да я побере. Той започна да се съмнява дали паметта не му е изиграла някаква нелепа шега, да размишлява дали някои от тия неща действително се бяха случили, и след обяда потърси отново господин Харт, за да сподели с него непоносимото бремене, тегнещо върху душата му. Завари господин Харт зает с един известен частен детектив, но тъй като въпросният джентълмен не свърши нищо в случая, излишно е да описваме подробно дейността му.

През целия този ден и цялата нощ въпреки непрестанните усиления дирения не можа да бъде установено местонахождението на господин Бесъл. И през целия тоя ден дълбоко в душата си господин Винси беше убеден, че господин Бесъл се мъчи да привлече вниманието му, и цяла нощ господин Бесъл с разплакано, измъчено лице не го остави на мира в сънищата му. И всеки път, когато видеше господин Бесъл в сънищата си, виждаше и много други лица, неясни, но злобни, които като че преследваха господин Бесъл.

На другия ден, неделя, господин Винси си спомни за някои странни неща, които бе разправяла госпожа Булок, медиум, която тогава за пръв път привличаше вниманието на Лондон. Реши да се посъветва с нея. Тя беше на квартира в къщата на известния изследовател д-р Уилсън Паджет и макар че господин Винси не се познаваше с този джентълмен, веднага отиде при него, с намерение да я помоли за помощ. Но едва спомена името Бесъл и доктор Паджет го прекъсна:

— Нощес... точно накрая — каза той — получихме съобщение от него.

Той излезе от стаята и се върна с една плочка, на която бяха написани няколко думи, наистина разкривени, но безпорно с подчерка на господин Бесъл!

— Откъде имате това? — попита господин Винси. — Нима...

— Получихме го нощес — отговори доктор Паджет. И прекъсван често от господин Винси, се залови да обяснява как се сдобили с този текст. Оказа се, че в своите сеанси госпожа Булок попада в състояние на транс, при което върти особено очите си под клепките и тялото ѝ се сковава. После започва да говори много бързо, обикновено с чужди гласове. В същото време едната или двете ѝ ръце може да захванат да

се движат и ако имат на разположение плочки и моливи, записват съобщения едновременно и независимо от потока думи от устата ѝ. Мнозина я смятат дори за по-способен медиум от прочутата госпожа Пайпър. Именно едно от тези съобщения, записано с лявата ѝ ръка, беше сега пред господин Винси. То се състоеше от осем думи, написани несързано: «Джордж Бесъл... опитай разкоп... улица Бейкър... помощ... глад.» Интересно е, че нито доктор Паджет, нито двамата му колеги, присъствували на сеанса, не бяха чували за изчезването на господин Бесъл — тази новина бе излязла едва в съботните новини, — затова сложили посланието настрана заедно с много други, неясни и загадъчни, които госпожа Булок предавала от време на време.

Когато доктор Паджет изслуша разказа на господин Винси, той веднага се хвърли много енергично да проследява тази нишка, водеща към господин Бесъл. Безполезно е да описваме тук разследванията, предприети от господин Винси и от самия него, достатъчно е да кажем, че нишката водеше по верен път и че с нейна помощ господин Бесъл действително бе намерен.

Той бе открит на дъното на една отдалечена шахта, изкопана и изоставена, когато бе започнало прокарването на нова електрическа железница близо до гарата на улица Бейкър. Ръката му, единият крак и две ребра бяха счупени. Като предпазна мярка шахтата беше преградена с дъсчена ограда, висока близо двадесет фута, и колкото и невероятно да изглежда, господин Бесъл, пълен човек на средна възраст, трябва да е прескочил през нея, за да падне в шахтата. Той целият беше залят с рапично масло и смачканата тенекиена кутия се търкаляше край него, но за щастие при падането му пламъкът бе угаснал. И лудостта му бе преминала напълно. Но, разбира се, беше страшно изтощен и като видя спасителите си, истерично се разрида.

Поради плачевното състояние на апартамента му бе отнесен в къщата на доктор Хатън на улица Ъпър Бейкър. Тук бе подложен на лечение с успокоителни средства, като внимателно се избягваше всичко, което би могло да му напомни за преживяната от него силна криза. Ала на втория дан пожела да направи изявления.

Оттогава насам господин Бесъл няколко пъти повтори тези изявления — между другото и на мен (като променяше подробностите, както прави винаги разказвачът на истински преживявания), — но

никога, дори случайно, не си противоречеше в някой факт. Разказът му се свежда в общи линии до следното.

За да го разберем ясно, необходимо е да се върнем на опитите му с господин Винси преди необикновения му пристъп. Първоначалните усилия на господин Бесъл да се самопренася в рамките на неговите опити с господин Винси били, както ще си спомни читателят, неуспешни. Но при всички тези опити той напъгал всичките си сили и воля да се отдели от своето тяло — «желаех го с цялото си същество», казва той. Най-после почти неочаквано успял. И господин Бесъл твърди, че все още жив, с усилие на волята наистина напуснал тялото си и преминал в някакво място или състояние извън този свят.

Това освобождаване, твърди той, станало мигновено. «В един момент стоях на креслото си със здраво затворени очи, стисках с ръце страничните му облегалки и правех всичко възможно да съсредоточа мисълта си върху Винси, а после изведнъж се видях извън тялото си — виждах тялото си до мен, но безпорно не бях в него, ръцете ми бяха отпуснати, а главата ми — клюмнала на гърдите.»

Нищо не е в състояние да разколебае убеждението му, че се е освободил от тялото си по този начин. Той описва спокойно, сериозно новото усещане, което изпитвал. Чувствувал, че е станал неосезаем — очаквал това, но не предполагал, че ще се окаже толкова огромен. Изглежда обаче, че именно такъв станал. «Аз бях голям облак — ако може да се изразя така, — закотвен за тялото си. Първоначално ми се струваше, че като че съм открил едно по-голямо «аз», от което съзнателното същество в мозъка ми беше само малка частица. Виждах и Олбъни, и Пикадили, и улица Риджънт, и всички стаи и кътчета в къщите много подробно, много ясно и отчетливо, проснати пред мен като малко градче, гледано от балон. От време на време мъгляви очертания, като носещи се валма дим, правеха гледката малко неясна, но отначало аз почти не им обръщах внимание. Това, което ме учуди най-много и още ме учудва, е, че различавах съвсем отчетливо не само улиците, но и къщите отвътре, виждах дребни човечета, които се хранеха и разговаряха в своите домове, мъже и жени, които вечеряха, играеха бiliarд и пиеха в ресторанти и хотели и в няколко увеселителни заведения, претъпкани с хора. Все едно да гледаш какво става в стъклен кошер.»

Точно такива бяха думите на господин Бесъл, които записвах, докато разказваше патилата си. Забравил напълно господин Винси, той известно време стоял така и наблюдавал. Подтикван от любопитство, казва той, се навел и с призрачната ръка, която установил, че притежава, се опитал да докосне един човек, който вървял по улица Виго. Но не успял, въпреки че пръстът му като че минал през човека. Нещо му попречило да стори това, ала точно какво, трудно му е да го опише. Сравнява го със стъклена преграда.

«Чувствувах се така, както би се чувствало котенце — каза той, — когато за пръв път понечва да докосне отражението си в огледалото.» Няколко пъти, докато го слушах да разправя тази история, господин Бесъл повтори това сравнение със стъклото. И все пак сравнението не беше съвсем точно, защото, както ще разбере след малко читателят, в тази обиковено непроницаема преграда имало пролуки, начини за преминаване през нея отново в материалния свят. Но, естествено, много трудно е да се предадат тези безпримерни впечатления с езика на всекидневния живот.

Нещо, което забелязал веднага и което го подтискало през цялото това преживяване, било тишината на това място — той се намирал в свят без звук.

Отначало душевното състояние на господин Бесъл се изразявало в недоумение. Мисълта му била заета главно с въпроса къде може да бъде. Той бил извън тялото си — във всеки случай извън своето материално тяло, — но това не било всичко. Той смята и аз от своя страна също смятам, че се е намирал изцяло някъде извън пространството, такова, каквото го разбираме. С огромно усилие на волята си преминал от тялото си в един свят отвъд този свят, свят невиждан, ала толкова близо до нашия и така особено разположен спрямо него, че всички неща на тази земя се виждат ясно както отвън, така и отвътре на този друг свят около нас. Дълго време, както му се струвало, тази мисъл изпълвала съзнанието му, измествайки всички други въпроси, а после изведнаж си спомнил за уговорката си с господин Винси, към която това удивително преживяване се явявало в края на краищата само една прелюдия.

Помъчил се да се движи с това ново тяло, в което се намирал. Известно време не можел да се откъсне от земното си тяло, за което бил прикрепен. Известно време това негово странно облачно тяло

просто се люшкало, свивало се, разтягало се, гърчело се и се ививало от усилията му да се освободи, а после съвсем неочаквано връската, която го държала, се скъсала. За миг всичко изчезнало в нещо като въртящи се кълба тъмна пара, а след това през една отворила се за малко пролука видял как отпуснатото му тяло рухнало безсилно, видял как безжизнената му глава клюмнала настрана и усетил, че се носи като огромен облак през някаква странна местност от призрачни облаци, която наподобявала светлинния лабиринт на Лондон, проснат като макет долу.

Но сега разбрал, че движещите се пари около него са нещо повече от пари, и страх пронизал възбудата от първия му смел опит. Защото забелязал, отначало неясно, но после изведнъж много отчетливо, че е заобиколен от *лица!* — че всяко кълбо и валмо на привидно облачната маса е лице. И то какви лица! Лица като тънки сенки, лица с газообразна прозрачност. Лица като ония лица, които гледат с нетърпимо странно изражение спящия в лошите часове на неговите сънища. Злобни, кръвожадни очи, изпълнени с хищно любопитство, лица със сбърчени вежди и озъбени, усмихващи се устни; мъглявите им ръце посягали към господин Бесъл, когато минавал, а останалата част от телата им била просто неуловима ивица точещ се мрак. Нито думица не казвали те, нито звук не излизал от устата им, които като че бърбурели нещо. Те го притискали от всички страни сред тази призрачна тишина, минавали свободно през мътната мъгла, каквато представлявала тялото му, тълпели се все по-многочислени около него. А призрачният господин Бесъл, изведнъж обзет от страх, се провирал между безмълвното, гъмжащо множество от очи и протягащи се ръце.

Толкова нечовешки били тези лица, толкова злобно вторачвали очите си, толкова прозрачни и грабливи били жестовете им, че на господин Бесъл дори не му дошло на ум да се опита да установи връска с тези реещи се същества. Те му се стрували идиотски призраци, рожби на безплодно желание, създания неродени и лишени от щастието да живеят, чиито изражения и жестове показвали само завист и жажда за живот — единствената им връска със съществуващия свят.

Фактът, че след гъстия рояк безшумни духове на злото все още можел да мисли за господин Винси, говори много за неговата

решителност. Той направил огромно усилие на волята си и кой знае как се видял надвесен над Стейпъл Ин и над Винси, който седял съсредоточен и бдителен в своето кресло до камината.

А около него се трупало, както се трупа винаги около всичко, що живее и диша, друго множество от тия празни безгласни сенки, жадуващи, желаещи, търсеци някаква пролука към живота.

Известно време господин Бесъл безрезултатно се мъчел да привлече вниманието на приятеля си. Опитвал се да застане пред очите му, да мести предметите в стаята му, да го докосне. Но господин Винси оставал безучастен, неподозиращ присъствието на съществото, намиращо се толкова близо до него. Странното нещо, което господин Бесъл сравняваше със стъкло, ги разделяло като непреодолима преграда.

И най-после господин Бесъл прибягнал до една крайност. Казах ви, че по някакъв странен начин можел да вижда човека не само отвън, както го виждаме ние, но и отвътре. Той протегнал назначната си ръка и пъхнал мъглявите си, черни пръсти, както му се сторило, в равнодушния мозък.

Тогава изведнъж господин Винси трепнал като човек, който се отърсва от блуждаещи мисли, и на господин Бесъл се сторило, че едно малко тъмночервено тяло, разположено в средата на мозъка на господин Винси, набъбнало и заблестяло. Впоследствие му били показани анатомични изображения на мозъка и сега той знае, че това е оная безполезна част, както се изразяват лекарите, наричана епифизно око. Защото, колкото и чудно да се види на мнозина, дълбоко в мозъците си — откъдето вероятно не може да се съзре никаква земна светлина — ние имаме око! Навремето то заедно с останалата вътрешна анатомия на мозъка било нещо съвсем непознато за господин Бесъл. Като забелязал обаче, че тялото променя вида си, той протегнал пръст и макар че донякъде се страхувал от последиците, докоснал това местенце. И мигновено господин Винси трепнал, а господин Бесъл разбрал, че приятелят му го е видял.

И в същия миг господин Бесъл усетил, че нещо лошо се е случило с тялото му. Представете си: през целия тоя свят на сенки задухал силен вятър и го понесъл. Толкова завладяващо било това впечатление, че той вече не мислел за господин Винси, а моментално се завъртял и всички безчислени лица се отдръпнали от него като

листа, подхванати от буря. Но се обърнал много късно. За миг видял как тялото му, което бил оставил безжизнено и неподвижно — всъщност проснато като труп на току-що умрял човек, — било вдигнато от някаква сила и воля извън неговата. То стояло с вторачени очи, протегнало неуверено крайниците си.

За момент той го гледал с безумен ужас, после се впуснал към него. Но стъклената преграда отново се изпречила отпреде му и го спряла. Той се блъскал яростно в нея, а навред край него духовете на злото се хилели, сочели го и му се подигравали. Тогава изпаднал в бесен гняв. Сравнява себе си с птица, която по невнимание се е вмъкнала в стая и се блъска в стъклото на прозореца, което я отделя от свободата.

И ето, малкото тяло, което било някога негово, сега подскачало от радост. Виждал, че то крещи, макар и да не можел да чува крясъците му; виждал как движенията му стават все по-бързи. Гледал го как разхвърля любимите му мебели в безумната си наслада от живота, късало книгите му, чупело бутилки, смучело нехайно нащърбените им парчета, скачало и удряло, страшно доволно, че съществува. Той следял тези действия, скован от изумление. Тогава отново се хвърлил към непреодолимата бариера, а после заедно с цялото това заобикалящо го пълчище от присмиващи се духове полетял обратно в страшен смут към Винси да му разкаже на какво поругание е подложен.

Но сега мозъкът на Винси бил затворен за видения и безтелесният господин Бесъл напразно го гонел, когато онзи изскочил на Холбърн да вика файтон. Възпрепятствуван и ужасен, господин Бесел се понесъл обратно и що да види: оскверненото му тяло тичало с крясък, като в пиянска полуда, по Бърлингтън Аркейд...

Ето сега внимателният читател започва да разбира тълкованието на господин Бесъл за първата част на тази странна история. Съществува, чието неистово вилнеене из Лондон причинило толкова много поразии и беди, било всъщност тялото на господин Бесъл, но не и самият господин Бесъл. То било зъл дух от оня странен свят извън живота, в който господин Бесъл така безрасъдно попаднал. Двадесет часа той бил в неговата власт и през всички тези двадесет часа лишеният от тяло дух на господин Бесел блуждаел из тоя нечуван свят на призраци и напразно търсел помощ.

Дълги часове той се опитвал да проникне в съзнанието на господин Винси и на приятеля си господин Харт. Както знаем, с усилията си успял да привлече тяхното внимание. Но езикът, на който можел да осведоми за положението си тези помагачи отвъд бездната, му бил неизвестен; немощните му пръсти напразно и безсилно ровели в мозъците им. Наистина веднъж, както вече посочихме, успял да отклони господин Винси от пътя му, така че другият да се натъкне на откраднатото тяло в неговия бяг, но не бил в състояние да го накара да разбере какво се е случило: не можал да получи никаква помощ от тази среща...

През всичките тия часове в съзнанието на господин Бесъл се натрупвало убеждението, че ей сега тялото му ще бъде погубено от неговия побеснял обитател и той ще бъде принуден да остане за вечни времена в тази призрачна страна. Затова тези дълги часове били изпълнени със засилващ се мъчителен страх. И докато се мятал насам-натам и се вълнувал, без да може да направи нещо, безрой духове от заобикалящия го свят напрекъснато връхлитали върху него и обърквали съзнанието му. А едно завистливо множество непрекъснато тичало с възхищение подир своя щастлив събрат, който продължавал веселия си бяг.

Защото такъв, изглежда, е животът на безтелесните същества в света, който е сянка на нашия свят. Те непрекъснато следят и търсят начин да се промъкнат в тяло на смъртен, за да могат да слязат при нас като фурии и бесове, като страстни желания и безумни, странни пориви, наслаждавайки се на тялото, което са си присвоили. Защото господин Бесъл не бил единствената човешка душа на това място. Доказателство е фактът, че срещнал първо един, а после няколко призрака на хора, явно хора като него, които били загубили телата си може би така, както той загубил своето, и бродели отчаяно из този изгубен свят, който не е нито живот нито смърт. Те не могли да говорят, защото този свят е безмълвен, но Бесъл разбрал, че са човеци, по мъглявите им човеки тела и тъжните им лица.

Но как са попаднали в този свят, не бил в състояние да каже, нито къде са телата, които са загубили; дали все още бълнуват за земята, или смъртта ги е лишила от възможност да се върнат там. Че са духове на умрели, нито той, нито аз вярваме. Ала доктор Уилсън

Паджет смята, че това са надарени с разум души на хора, обречени на лудост на земята.

Най-после господин Бесъл за късмет намерил място, където се била събрала малка група такива безтелесни, безсловесни същества, и като се промъкнал през тях, видял долу ярко осветена стая и четирима-петима мълчаливи мъже и една жена, пълничка жена, облечена в дреха от черна алпака^[1] и седнала сковано на един стол с отметната назад глава. От портретите ѝ познал, че тя е госпожа Булок, медиумът. И забелязал, че някои части и съставки на мозъка ѝ блестят и се движат, както видял да блести епифизното око в мозъка на господин Винси. Светлината била много непостоянна — ту като силно сияние, ту само смътно, мъжделиво петенце — и се местела бавно из мозъка на жената. Тя непрекъснато говорела и пишела с едната си ръка. И господин Бесел забелязъл, че тълпящите се около него човешки сенки и огромно множество призрачни духове от тази призрачна страна напирали и се блъскали да докоснат осветените части на нейния мозък. Когато един се доберял до мозъка ѝ, а друг бивал отблъснат, гласът и написаното от ръката ѝ се променяли. Така че това, което казвала, било в по-голямата си част безредно и объркано: ту казвала откъс от послание на един или друг дух, ту бърбела за налудничавите фантазии на духовете на безплодното желание. Чак тогава господин Бесъл разбрал, че тя говори от името на духа, който я докосне, и започнал яростно да си пробива път към нея. Но тъй като в този момент бил в края на тълпата, не можал да я достигне и най-после обезпокоен тръгнал да разбере какво е станало с тялото му.

Дълго се лутал и търсил напразно, страхувайки се да не е убито, ала най-после го намерил на дъното на шахтата на улица Бейкър, където то се гърчело бясно и ругаело от болка. Кракът, ръката и две ребра били счупени при падането му. Не стига това, но злият дух, освирепял от болката и от това, че времето му е толкова кратко, се мятал яростно и подхвърлял тялото му насам-натам.

Тогава господин Бесел се върнал двойно по-настойчив в стаята, където ставал сеансът, и веднага щом успял да се провре до мястото, видял, че един от мъжете, наобиколили медиума, поглежда часовника си, сякаш иска да каже, че скоро сеансът ще завърши. И тогава много от сенките, които напирали, се отдръпнали с отчаяни жестове. Но поради мисълта, че сеансът е почти към края си, господин Бесъл

станал още по-настойчив и така решително изправил волята си срещу другите, че бързо се добрал до мозъка на жената. Случило се така, че точно в този момент петното заблестяло много ярко и в същия миг тя записала посланието, което доктор Уилсън Паджет е записал. А след това другите призраци и роякът от зли духове около него изблъскали господин Бесъл далеч от нея и до края на сеанса той не можал вече да се добере до медиума.

Затова се върнал обратно и дълги часове гледал към дъното на шахтата, където лежал злият дух в откраднатото тяло, осакатено от него, гърчел се и проклинал, плачел и пъшкал, и разбирал що е болка. А призори това, което очаквал, станало: мозъкът светнал ярко, злият дух излязъл и господин Бесъл влязъл в тялото, в което се страхувал, че никога вече няма да влезе. И тогава тишината — всепоглъщащата тишина — престанала да съществува; той започнал да чува шума на уличното движение и гласовете на хора над главата си, а оня странен свят, който е сянка на нашия — свят — тъмните и мълчаливи сенки на безплодното желание и сенките на залутани същества, — изчезнал безследно.

Лежал там около три часа, докато го намерили. И въпреки болките и страданията от раните си и тъмното, влажно място, където лежал, въпреки сълзите, изтръгнати от телесните му мъки, сърцето му било изпълнено с радост от съзнанието, че след всичко случило се той се намира отново в добрия свят на хората.

[1] Южноамериканско животно от рода на ламата. — Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.